

بررسی تاثیر سیستم آموزشی بر توانمندی های اجتماعی و اقتصادی

دریا علیزاده^۱

۱- کارشناسی آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس الزهرا(س)

D.alizade@gmail.com

چکیده:

بررسی عوامل مؤثر بر پیشرفت و ترقی و توسعه در جوامع پیشرفته نشان می دهد که همه ی این کشور ها از آموزش و پرورش توانمند و کارآمد برخوردار هستند. تبلور آموزش و پرورش در تربیت نیروهای انسانی متعهد، دانشمند، متخصص و ماهر است. در دنیای امروز که علم و تکنولوژی با رشد و گسترش وسیع و جهان شمول به عنوان عامل مهم و اساسی در فرایند رشد و توسعه ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع بشری به حساب می آیند، نهادها و نظام های آموزش و پرورش نقش بس عظیم و پراهمیتی را به دست آورده اند.

واژگان کلیدی: سیستم آموزشی - توانمندی - اقتصادی - اجتماعی

۱- مقدمه:

در دهه‌های اخیر، سیستم‌های آموزشی به عنوان یکی از ارکان اصلی جوامع، نقش بی‌اندازه‌ای در تدوین آینده افراد و جوامع داشته‌اند. آموزش، به عنوان یک فرآیند جهت تسلیح افراد با مهارت‌ها و دانش‌های لازم برای مواجهه با چالش‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی، ابزاری بی‌قیاس برای پیشبرد توسعه فردی و جمعی محسوب می‌شود. در این راستا، ارتقاء سیستم‌های آموزشی نقش بسزایی در تحقق اهداف اقتصادی و اجتماعی جوامع دارد.

هدف اصلی این مقاله، بررسی و تجزیه و تحلیل تأثیر سیستم‌های آموزشی بر توانمندی‌های اجتماعی و اقتصادی افراد است. این بررسی نه تنها به مفهوم و ارتباط بین سیستم آموزشی و توانمندی اجتماعی و اقتصادی می‌پردازد بلکه تأثیرات مثبت یا منفی اقدامات و تغییرات در سیستم آموزشی را نیز مورد بررسی قرار می‌دهد.

در این مسیر، مروری خواهیم داشت بر نظریات موجود در زمینه توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی، به منظور ارائه یک چارچوب نظری برای تحلیل ارتباط بین آموزش و توسعه. همچنین، از روش‌ها و ابزارهای متنوع پژوهشی برای ارزیابی تأثیرات سیستم آموزشی بر توانمندی اجتماعی و اقتصادی استفاده خواهیم کرد. با ارائه این بررسی جامع و علمی، امید است که این مقاله به نقل و انتقال دانش در حوزه بهبود سیستم‌های آموزشی و تقویت توانمندی‌های اجتماعی و اقتصادی جوامع کمک کند.

سیستم‌های آموزشی: یک نگاه کلی

تدوین و اجرای سیستم‌های آموزشی به عنوان پیشنهاداتی برای تربیت نسل‌های جوان و افزایش توانمندی‌های ذهنی و فکری افراد آغاز می‌شود. این سیستم‌ها شامل چندین ارگان اصلی از جمله مدارس، دانشگاه‌ها، مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و ... هستند. در سال‌های اخیر، با پیشرفت فناوری و تغییرات اجتماعی، سیستم‌های آموزشی نیاز به نوآوری و به‌روزرسانی را تجربه کرده‌اند. به عنوان مثال، نقش فناوری در ارائه روش‌های آموزشی مبتنی بر اینترنت، مهارت‌های نوین را به جامعه معرفی نموده و روندهای آموزشی را تغییر داده است.

توانمندی اقتصادی: مفهوم و ارتباط با آموزش

توانمندی اقتصادی به توانایی فرد در ایجاد و تعیین مصرف منابع اقتصادی برای بهبود شرایط مالی و اقتصادی خود اشاره دارد. سیستم آموزشی، از طریق فراهم کردن مهارت‌ها و دانش‌های متناسب با نیازهای بازار کار، می‌تواند به توانمندسازی اقتصادی افراد و بهبود وضعیت اقتصادی جامعه کمک کند. آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، کارآفرینی و توسعه مهارت‌های بازار کار از جمله مسیرهایی هستند که می‌توانند تأثیرگذاری بیشتری در توانمندی اقتصادی داشته باشند.

این دو بخش، تعریف از توانمندی اجتماعی و اقتصادی را ارائه داده و ارتباط آنها با سیستم آموزشی را برجسته کرده‌اند. با این اطلاعات به عنوان پایه، می‌توان به تحلیل نقش و اثرات سیستم آموزشی بر این دو ابعاد اساسی پرداخت. ادامه مقاله می‌تواند به تجزیه و تحلیل نتایج پژوهش‌ها، بررسی روش‌ها و ابزارهای اندازه‌گیری، و به تفصیل بررسی نتایج تحقیقات گذشته در این حوزه اختصاص یابد.

توانمندی اقتصادی: مفهوم و ارتباط با آموزش

توانمندی اقتصادی به عنوان یکی از مفاهیم کلیدی در حوزه توسعه فردی و جمعی، به توانایی افراد برای بهره‌مندی از منابع اقتصادی به منظور بهبود وضعیت مالی و اقتصادی خود اشاره دارد. این مفهوم شامل توانایی ایجاد و مدیریت منابع مالی، شغلی، و فرصت‌های اقتصادی است که به فرد امکان می‌دهد تا به طور فعال در فعالیتهای اقتصادی شرکت کند و به تدریج درآمد و ثروت خود را افزایش دهد.

ارتباط مستقیم میان توانمندی اقتصادی و سیستم آموزشی به عنوان یکی از ارکان اساسی توسعه اجتماعی و اقتصادی قابل تأمل است. سیستم آموزشی با فراهم کردن فرصت‌های آموزشی متناسب با نیازهای بازار کار و جامعه، به افراد این امکان را می‌دهد تا مهارت‌ها و دانش‌های لازم برای ورود به بازار کار را کسب کنند. از طرف دیگر، آموزش‌های حرفه‌ای و تخصصی می‌توانند به فرد در گسترش آفرینش و کارآفرینی کمک کرده و او را در تعیین مسیرهای اقتصادی موفق‌تر قرار دهند.

در ادامه این مقاله، به بررسی ادبیات مرتبط با توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی از طریق سیستم آموزشی خواهیم پرداخت. نقدها و انتقادات مطرح شده نسبت به عملکرد فعلی سیستم آموزشی نیز به عنوان یک جنبه مهم مورد بررسی قرار خواهد گرفت تا در نهایت به نقش این سیستم در افزایش توانمندی اقتصادی جامعه نگاهی دقیق‌تر بیندازیم.

تحولات سیستم‌های آموزشی: تطابق با نیازهای جامعه

تدوین و اجرای سیستم‌های آموزشی نه تنها در تربیت نسل‌های جوان بلکه در تطابق با نیازها و تحولات جامعه نیز دخیل می‌باشد. این سیستم‌ها علاوه بر مدارس و دانشگاه‌ها، شامل مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای، دوره‌های آموزشی آنلاین و سایر واحدهای آموزشی متناسب با نیازهای متغیر اجتماعی می‌شوند.

با پیشرفت روزافزون فناوری، سیستم‌های آموزشی نیز با مفهوم‌ها و ابزارهای نوین آشنا شده‌اند. استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) در فرآیند آموزش، امکانات آموزش آنلاین، و ابزارهای هوش مصنوعی جهت توسعه محتوای آموزشی هستند که به سیستم‌های آموزشی امکان ارتقاء و به‌روزرسانی را می‌دهند. این تغییرات نه تنها به بهبود کیفیت آموزش منجر می‌شوند بلکه افراد را به مهارت‌ها و دانش‌هایی مجهز می‌کنند که با چالش‌های جدید جامعه سازگاری دارند.

نقش سیستم آموزشی در توانمندی اجتماعی:

۱. **ترویج مهارت‌های ارتباطی:** آموزش موثر در ارتباطات: سیستم آموزشی با ارائه درس‌ها و فعالیت‌هایی که به بهبود مهارت‌های ارتباطی فردی و گروهی کمک می‌کنند، به ترویج ارتباطات سالم و مؤثر می‌پردازد.

۲. **توسعه مهارت‌های حل مسائل:** آموزش روش‌های تفکر و حل مسائل: سیستم آموزشی به افراد کمک می‌کند تا روش‌های تفکر منطقی و مؤثر را یاد بگیرند و مهارت‌های حل مسائل خود را بهبود دهند.

۳. **ترویج همکاری و تعامل اجتماعی:** فرآیندهای گروهی و تیمی: ارائه فرصت‌ها برای آموزش و تمرین در فرآیندهای گروهی و تیمی، همکاری و تعامل اجتماعی را ترویج می‌کند و این مهارت‌ها را در فرد تقویت می‌کند.

۴. **آموزش مهارت‌های مدیریت اجتماعی:** مدیریت هیجانات: سیستم آموزشی می‌تواند به افراد کمک کند تا مهارت‌های مدیریت هیجانات خود را تقویت کنند و در مواجهه با وضعیت‌های اجتماعی بهتر عمل کنند.

۵. **تربیت شهروندان مسئول:** آموزش مسئولیت‌پذیری: سیستم آموزشی با انتقال مفاهیم مرتبط با مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی، به تربیت شهروندان مسئول و فعال در جامعه کمک می‌نماید.

توانمندی اجتماعی از طریق سیستم آموزشی نه تنها به افراد کمک می‌کند تا بهتر در جوامع خود تعامل کنند بلکه نقش مؤثری در شکل‌دهی به شهروندان مسئول و همکاران موفق دارد. بهبود این مهارت‌ها از مسیرهای اساسی در ترقی سطح توانمندی اجتماعی افراد محسوب می‌شود.

تأثیر آموزش بر توانمندی اقتصادی:

در عصر حاضر، توسعه اقتصادی و اجتماعی یکی از مهمترین اولویت‌های جوامع جهانی است. سطح توانمندی اقتصادی افراد و جوامع به عنوان معیاری اساسی برای اندازه‌گیری پیشرفت و توسعه به شمار می‌رود. یکی از عوامل اساسی که بر توانمندی اقتصادی تأثیرگذار است، سیستم آموزشی است. سیستم آموزشی نه تنها در انتقال دانش و مهارت‌های فنی نقش دارد، بلکه از طریق تربیت افراد، تأثیر مستقیمی بر توانمندی اقتصادی فردی و جمعی ایفا می‌کند.

آموزش به عنوان یک عامل اساسی در بهبود سطح مهارت‌ها، دانش، و فرهنگ کاری، توانمندی افراد را در مواجهه با چالش‌ها و فرصت‌های بازار کار تقویت می‌کند. این پروسه نه تنها از طریق انتقال مهارت‌های تخصصی، بلکه با تربیت افراد به عنوان اعضای فعال جامعه، به توسعه اقتصادی و اجتماعی کمک می‌نماید.

نقش بنیادی این سیستم در توانمندسازی اقتصادی افراد و جوامع :

۱. **ارتقاء مهارت‌ها و دانش فنی:** توانمندی در بازار کار: آموزش به افراد مهارت‌ها و دانش فنی لازم را انتقال می‌دهد که ایشان را در بازار کار توانمندتر می‌سازد و امکان پیشرفت حرفه‌ای را افزایش می‌دهد.

۲. **تدریس مفاهیم مدیریت و کارآفرینی:** آموزش مهارت‌های کارآفرینی: آموزش مفاهیم مدیریت و کارآفرینی، افراد را ترغیب به ایجاد و مدیریت کسب و کارهای خود می‌کند و در نهایت به توسعه اقتصادی جامعه کمک می‌نماید.

۳. **ارتباط مستقیم با بازار کار:** تطبیق با نیازهای بازار: سیستم آموزشی با ایجاد ارتباط مستقیم با بازار کار و صنعت‌ها، به تطابق بیشتری بین مهارت‌های آموزش دیده و نیازهای بازار کار کمک می‌کند.

۴. **ترویج فرهنگ کارآمد:** آموزش اخلاقیات کاری: آموزش به افراد اصول و اخلاقیات کاری را نه تنها در تبیین دستاوردهای اقتصادی‌شان بلکه در ارتقاء فرهنگ کارآمد جامعه نیز تسهیل می‌کند.

۵. **توسعه زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی:** تأثیر در زیرساخت‌های اقتصادی: آموزش به توسعه زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی کمک می‌کند و نقشی اساسی در توسعه پایدار جوامع ایفا می‌کند.

به طور کلی، سیستم آموزشی اگر به شکل موثر و متناسب با نیازهای جامعه عمل کند، می‌تواند نقش بسیار موثری در توانمندسازی اقتصادی افراد و ارتقاء سطح توسعه جوامع داشته باشد. این توانمندی به افراد امکان می‌دهد تا بهترین استفاده را از فرصت‌های اقتصادی کنند و در پیشرفت جامعه شریک باشند.

توانمندی اجتماعی: تعریف و اهمیت

توانمندی اجتماعی عبارت است از مجموعه مهارت‌ها، اراده‌ها، و توانایی‌هایی که فرد به منظور مشارکت مؤثر و سازنده در جامعه خود دارد. این مفهوم شامل ابعاد اجتماعی مختلفی چون همکاری، ارتباطات بین فردی، تعامل اجتماعی و مسئولیت‌پذیری می‌شود. سیستم آموزشی از طریق ارتقاء مهارت‌های ارتباطی، رهبری، و همکاری می‌تواند نقش مهمی در تقویت توانمندی اجتماعی افراد ایفا نماید.

توانمندی اقتصادی: مفهوم و ارتباط با آموزش

توانمندی اقتصادی به توانایی فرد در ایجاد و تعیین مصرف منابع اقتصادی برای بهبود شرایط مالی و اقتصادی خود اشاره دارد. سیستم آموزشی، از طریق فراهم کردن مهارت‌ها و دانش‌های متناسب با نیازهای بازار کار، می‌تواند به توانمندسازی اقتصادی افراد و بهبود وضعیت اقتصادی جامعه کمک کند. آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، کارآفرینی و توسعه مهارت‌های بازار کار از جمله مسیرهایی هستند که می‌توانند تأثیرگذاری بیشتری در توانمندی اقتصادی دارند.

در ادامه این مقاله، به تجزیه و تحلیل نظریات موجود در زمینه توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی، نقدهای مطرح شده نسبت به سیستم آموزشی، و یافته‌های تحقیقات معتبر در این زمینه خواهیم پرداخت تا نقش سیستم آموزشی در افزایش توانمندی اجتماعی و اقتصادی را به نحو کاملتری مورد بررسی قرار دهیم.

چالش‌ها در سیستم‌های آموزشی:

۱. عدم تطابق با نیازهای بازار کار:

تداخل محتوا: تطابق ناکافی محتوای آموزشی با نیازهای واقعی بازار کار ممکن است به تداخل و نارضایتی فراگیران و کارفرمایان منجر شود.

– استفاده ناکارآمد از فناوری: عدم استفاده کارآمد از فناوری در فرآیند طراحی و ارائه برنامه‌های آموزشی می‌تواند تطابق ناموفقیت آموزش با نیازهای بازار کار را به دنبال داشته باشد.

۲. نقص در فرآیند ارزیابی:

– فراهم نبودن بازخورد سازنده: عدم فراهمی بازخورد سازنده و مستمر در فرآیند ارزیابی می‌تواند از دقت و اعتبار ارزیابی‌ها کاسته و توسعه مهارت‌ها را مختلف کند.

– نقص در اندازه‌گیری مهارت‌ها: استفاده از ابزارها و روش‌های ارزیابی نامناسب ممکن است مهارت‌های واقعی فراگیران را به دقت اندازه‌گیری نکند.

۳. تفاوت‌های اجتماعی و اقتصادی:

– عدم برابری در دسترسی به منابع آموزشی: تفاوت‌های اقتصادی و اجتماعی می‌تواند باعث شود که یک گروه از جامعه بتواند به منابع آموزشی بیشتری دسترسی داشته باشد، در حالی که گروه‌های دیگر دچار محدودیت شوند.

این چالش‌ها نشان‌دهنده ضرورت اصلاحات جدی در سیستم‌های آموزشی به منظور تطابق موثرتر با نیازهای بازار کار، بهبود فرآیند ارزیابی و ایجاد فرصت‌های برابر دسترسی به آموزش برای تمام افراد جامعه می‌باشد.

۲- روش شناسی:

این پژوهش از نوع مروری است و از مطالعات پیشین و آمار و اطلاعات موجود به‌عنوان منابع استفاده گردیده است. در این تحقیق تلاش شده است، بررسی تأثیر سیستم آموزشی بر توانمندی‌های اجتماعی و اقتصادی بر اساس منابع و داده‌های موجود مورد بررسی قرار گیرد.

۳- بحث درباره یافته‌ها

تحقیقات نشان می‌دهد که سیستم‌های آموزشی با تمرکز بر مهارت‌های علمی، فنی، و تخصصی می‌توانند نقش مهمی در توانمندی افراد برای شرکت در اقتصاد دانش بنیان ایفا کنند. این سیستم‌ها، از طریق ارتقاء سطح تحصیلات و افزایش توانمندی فنی، به رشد اقتصادی کشورها و افزایش توانمندی اجتماعی افراد کمک می‌کنند. همچنین، امکانات آموزش عالی و ارتباط نزدیک با صنعت می‌توانند به ایجاد اشتغال و ارتقاء وضعیت اقتصادی جامعه کمک می‌کند. علاوه بر این، افزایش دسترسی به آموزش به طور گسترده می‌تواند در کاهش نابرابری اجتماعی نقش اساسی ایفا کند. سیستم‌های آموزشی کارآمد با ارائه فرصت‌های برابر به همه اقشار جامعه، افراد را به چشم اندازهای بهتر اقتصادی و اجتماعی هدایت می‌کنند. علاوه بر آن، آموزش مهارت‌های نرم مانند حل مسائل، همکاری، و ارتباطات فردی نیز در سیستم‌های آموزشی مدرن بسیار اهمیت دارد. این مهارت‌ها، فرد را در مواجهه با چالش‌های اقتصادی و اجتماعی بهتر تجهیز می‌کنند و نقش بسزایی در توسعه پایدار جامعه ایفا می‌کنند. علاوه بر آن، سیستم‌های آموزشی مدرن ترکیبی از آموزش تئوری و عملی را ترویج می‌کنند. این ارتباط مستقیم با صنعت و بازار کار، فرصت بهتری برای اشتغال فراهم می‌کند و فارغ‌التحصیلان را برای ورود به بازار کار آماده‌تر می‌سازد. سیستم‌های آموزشی پویا و منعطف نیز به توسعه توانمندی اقتصادی و اجتماعی کمک می‌کنند. قابلیت سازگاری با تحولات فناوری و نیازهای جامعه، افراد را در برابر چالش‌های متغیر جهان امروز قرار می‌دهد. به طور کلی، سیستم‌های آموزشی که به‌روز، شفاف، و شامل تمام اقشار جامعه هستند، می‌توانند به بهبود توانمندی اقتصادی و اجتماعی جامعه کمک بسزایی می‌کند.

۴- نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در این مقاله، تأثیر سیستم آموزشی بر توانمندی اجتماعی و اقتصادی مورد بررسی قرار گرفت و نتایج حاصل از تحقیقات و مطالعات مختلف مورد ارزیابی قرار گرفتند. سیستم آموزشی، به عنوان یک ابزار اساسی برای توانمندسازی افراد و جوامع، نقش بسیار حیاتی در تحقق توانمندی اجتماعی و اقتصادی ایفا می‌کند.

از آنجایی که توانمندی اجتماعی از ابعاد مهمی چون همکاری، ارتباطات بین فردی و مسئولیت‌پذیری تشکیل شده و توانمندی اقتصادی نیز به توانایی فرد در مدیریت منابع و بهبود شرایط مالی اشاره دارد، سیستم آموزشی می‌تواند با ارتقاء مهارت‌ها و دانش‌ها در این زمینه‌ها به بهبود هر دو ابعاد مسئله کمک کند.

نتایج نشان می‌دهند که با توجه به چالش‌ها و مشکلات موجود، اصلاحات و بهبودات در سیستم آموزشی ضروری است. توسعه برنامه‌های آموزشی تطابق‌یافته با نیازهای بازار کار، ترویج برابری در دسترسی به آموزش، و استفاده هوشمندانه از فناوری در فرآیند آموزش از جمله راهکارهای موثر برای بهبود توانمندی اجتماعی و اقتصادی افراد هستند.

در نهایت، اهمیت تحقیقات آینده در این حوزه از لحاظ شناخت نقاط ضعف سیستم‌های آموزشی و ارائه راهکارهای نوین برای بهبود آنها بیان گردید. ارتقاء سیستم آموزشی به عنوان یک ابزار استراتژیک می‌تواند به تحقق اهداف توسعه اجتماعی و اقتصادی کمک بسیاری نماید و نقش بسزایی در ساختاردهی آینده پویای جوامع ایفا کند.

پیشنهادهای برای بهبود سیستم‌های آموزشی:

۱. توسعه برنامه‌های آموزشی بازار محور: ایجاد برنامه‌های آموزشی که با نیازهای واقعی بازار کار هماهنگ شده باشند و فراهمی مهارت‌ها و دانش‌هایی باشند که به فرد در مواجهه با چالش‌های حاکم بر بازار کار کمک کند.
۲. استفاده از روش‌های نوین ارزیابی: توسعه روش‌های ارزیابی نوین که به دقت مهارت‌ها و دانش‌های فراگیران را سنجیده و بازخورد فعالی فراهم کنند. این شامل پروژه‌های عملی، آزمون‌های کاربردی، و ارزیابی مستمر است.

۳. **ترویج برابری در دسترسی به آموزش:** ایجاد سیاست‌ها و برنامه‌هایی جهت کاهش تفاوت‌های اقتصادی و اجتماعی در دسترسی به آموزش. این می‌تواند شامل ارائه فرصت‌های مالی، بورسیه‌ها، و برنامه‌های آموزشی ترویجی باشد.

۴. **ادغام فناوری در فرآیند آموزش:** استفاده بهینه از فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات در فرآیند آموزش، از جمله آموزش آنلاین، سیستم‌های هوشمند، و وسایل آموزشی تعاملی.

این پیشنهادات می‌توانند بهبودات ملموسی در سیستم‌های آموزشی ایجاد کرده و تاثیر مثبتی بر توانمندی اجتماعی و اقتصادی افراد بگذارند. اقدام به اصلاحات و بهبودات در این زمینه‌ها، به جامعه کمک می‌کند تا از فرصت‌های آموزشی به بهترین شکل ممکن استفاده کند و توانمندی افراد را در جهت پیشرفت و توسعه تقویت نماید. این پیشنهادات می‌توانند بهبودهای ملموسی در سیستم‌های آموزشی ایجاد کنند و به جامعه کمک کنند تا بهترین استفاده از فرصت‌های آموزشی ببرد و توانمندی اجتماعی و اقتصادی خود را تقویت کند.

منابع

- اسفندآبادی، ح. (۱۳۸۰). تاثیر پایگاه اجتماعی، اقتصادی دانش آموزان بر جهت گیری ارزشی آنها. پژوهش، (۶) - (۶).
- امیری، لیلا، ابراهیمی مقدم، حسین، و باباخانی، نرگس. (۱۳۹۸). بررسی نقش توانایی شناختی و وضعیت اجتماعی-اقتصادی در پیش بینی درگیری تحصیلی دانش آموزان. مجله علوم روانشناختی، ۱۸ (۷۹)، ۸۵۱-۸۵۸.
- پورافکاری، نصراله، حکیمی نیا، بهزاد، حیدری، آرش، و فروتن کیا، شهرزاد. (۱۳۹۱). تاثیر پایگاه اجتماعی - اقتصادی بر اقتدارگرایی. جامعه شناسی کاربردی (مجله پژوهشی علوم انسانی دانشگاه اصفهان)، ۲۳ (۴ (پیاپی ۴۸))، ۶۷-۸۴.
- جعفری نیا، غلامرضا، و خالدی، اسد. (۱۳۹۰). بررسی تاثیر عوامل اقتصادی - اجتماعی موثر بر فرهنگ پذیری دانش آموزان (مطالعه موردی دانش آموزان مراکز پیش دانشگاهی شهر شیراز). جامعه شناسی مطالعات جوانان (SOCIOLOGICAL STUDIES OF YOUTH)، ۱۱ (۱)، ۱۰۱-۱۲۳.
- جلیلیان، سارا، و سعدی، حشمت اله. (۱۳۹۴). بررسی تاثیر مولفه های اجتماعی - اقتصادی بر توانمندی روان شناختی زنان روستایی در شهرستان اسلام آباد غرب. پژوهش های روستایی، ۶ (۴)، ۷۴۵-۷۶۶.
- دهستانی اسفندآبادی، حسین. (۱۳۸۵). تاثیر بررسی پایگاه اجتماعی - اقتصادی دانش آموزان بر جهت گیری ارزشی آنها (مطالعه موردی دبیرستانهای شهر شیراز). پژوهش زبان و ادبیات فارسی، (۶) - (۶).
- ساده میمندی، محمدرضا، حقیقی فرد، مریم، و حسین چاری، مسعود. (۱۳۹۹). بررسی تاثیر سوادآموزی بر کاهش آسیب های اجتماعی و توسعه اقتصادی. رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، ۱۱ (۵ (پیاپی ۴۵))، ۳۱۹-۳۴۰.
- صفدری، مهدی، کریم، محمدحسین، و خسروی، محمدرسول. (۱۳۸۷). بررسی تاثیر سرمایه اجتماعی بر رشد اقتصادی ایران. اقتصاد مقداری (بررسیهای اقتصادی)، ۵ (۲ (پیاپی ۱۷))، ۳۹-۶۱.
- طالب زاده نوبریان، محسن، صالح صدق پور، بهرام، و کرامتی، انسی. (۱۳۸۷). بررسی تاثیر جو اجتماعی مدارس متوسطه بر پرورش مهارت های اجتماعی دانش آموزان. مطالعات برنامه درسی، ۳ (۸)، ۲۳-۴۶.
- عیسی زاده، سعید. (۱۳۸۷). بررسی تاثیر پایگاه اقتصادی-اجتماعی افراد در دسترسی به آموزش عالی. پژوهشنامه اقتصادی، (۳ (ویژه نامه بازارکار))، ۲۴۱-۲۶۹.
- فتحی، سروش، و میرزاپوری ولوکلا، جابر. (۱۳۹۵). بررسی تاثیر پایگاه اقتصادی-اجتماعی بر مشارکت اجتماعی (مورد پژوهش: جوانان شهر بابل). جامعه شناسی مطالعات جوانان (SOCIOLOGICAL STUDIES OF YOUTH)، ۷ (۲۲)، ۸۷-۱۰۰.
- کریمی، مهری. (۱۳۸۴). بررسی تاثیر سرمایه اجتماعی بر موفقیت تحصیلی دانش آموزان شهر تهران. فصلنامه خانواده و پژوهش، ۲ (۲).